

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๘๐๔/ ๓๔๙

กวก. .... 71 .....
วันที่ 1๒ พ.ค. 67
เวลา 13.31 น.

สลด. (e-mail)

ส่ง : กวก.

รับที่ : ๕5550/67

16 พ.ค. 2567 เวลา 13.30 น.

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การเข้าร่วมเจรจาอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบการเจรจาอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ
  ๒. ถ้อยแถลงร่วมว่าด้วยการจัดตั้งในอนาคตซึ่งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ พร้อมร่างคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ
  ๓. รายงานการประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับการร่วมเจรจาจัดทำอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการเข้าร่วมเจรจาอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ (Convention on the Establishment of the International Organization for Mediation) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การเสนอองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศและกรอบการเจรจา

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ การเข้าร่วมเจรจาอนุสัญญา เป็นการเข้าร่วมเจรจาจัดทำสนธิสัญญาจัดตั้งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ (International Organization for Mediation: IOMed) ซึ่งจะเป็นองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลแห่งแรกในด้านการระงับข้อพิพาททางเลือกโดยใช้วิธีการไกล่เกลี่ย จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นสมควรเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) พร้อมเสนอกรอบการเจรจาอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การเสนอองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศและกรอบการเจรจา

๑.๒ ในการเข้าร่วมเจรจาอนุสัญญา ไทยจะต้องรับรองถ้อยแถลงร่วมว่าด้วยการจัดตั้งในอนาคตซึ่งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ (Joint Statement on the Future Establishment of the International Organization for Mediation) ก่อน ซึ่งโดยที่ถ้อยแถลงร่วมฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามนัยมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ดี ถ้อยแถลงร่วมฯ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในด้านนโยบาย กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นสมควรเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ด้วย

/รายละเอียด...

รายละเอียดกรอบการเจรจา และถ้อยแถลงร่วมฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒
ตามลำดับ

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไทยควรเข้าร่วมเจรจาอนุสัญญา โดยเร็ว เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้าง
ขอบเขต และรายละเอียดเกี่ยวกับ IOMed ในทิศทางที่สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทยให้มากที่สุด
โดยการเจรจาอนุสัญญา ครั้งต่อไป คาดว่า จะจัดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๗ ซึ่งฝ่ายจีนแจ้งว่า หากฝ่ายไทย
ประสงค์เข้าร่วมการเจรจา ให้แจ้งความประสงค์ให้ทราบ พร้อมรับรองถ้อยแถลงร่วมฯ

๓. สารระสำคัญ

๓.๑ การจัดตั้ง IOMed เป็นข้อริเริ่มของจีนที่มุ่งก่อตั้งองค์การระหว่างประเทศที่เป็นเวที
ในการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการไกล่เกลี่ยแห่งแรก สำหรับข้อพิพาท เช่น (๑) ข้อพิพาทระหว่างรัฐสมาชิก
(๒) ข้อพิพาทด้านการลงทุนและเชิงพาณิชย์ระหว่างรัฐสมาชิกกับเอกชนของอีกรัฐสมาชิก และ (๓) ข้อพิพาท
เชิงพาณิชย์ระหว่างประเทศระหว่างเอกชน โดยยึดหลักความสมัครใจของคู่พิพาทที่จะใช้ IOMed เป็นเวทีระงับ
ข้อพิพาท ทั้งนี้ IOMed จะไม่รับข้อพิพาทที่มีความอ่อนไหว เช่น ข้อพิพาทเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดน
ข้อพิพาทเกี่ยวกับการแบ่งเขตทางทะเล และข้อพิพาทเกี่ยวกับรัฐที่มีไซสมาชิก เป็นต้น นอกจากนี้ จีนยังมีแนวคิด
ที่อาจให้รัฐสมาชิกสามารถจัดทำคำแถลง (Declaration) หรือข้อสงวน (Reservation) เกี่ยวกับประเภทข้อพิพาท
ที่ไม่สามารถนำเข้าสู่การไกล่เกลี่ยของ IOMed ได้ด้วย

๓.๒ ในการดำเนินการที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศจีนได้ทาบทามให้ไทยเข้าร่วมจัดตั้ง
IOMed ครั้งแรกในปี ๒๕๖๔ ต่อมา กระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ได้ร่วมการหารือ
อย่างไม่เป็นทางการ ที่กรมสนธิสัญญาและกฎหมายจีนจัดขึ้น ผ่านระบบออนไลน์ทั้งหมด ๔ ครั้ง เมื่อวันที่
๒๔ กุมภาพันธ์ และวันที่ ๑๐ ๒๓ และ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ซึ่งที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับขอบเขตและ
หลักการพื้นฐานในการจัดตั้ง IOMed และสุดท้ายได้จัดทำเป็นถ้อยแถลงร่วมฯ

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การเข้าร่วมเจรจาอนุสัญญาฯ จะทำให้ไทยสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดรายละเอียด
ในการจัดตั้ง IOMed ให้สอดคล้องกับนโยบาย กฎหมาย และผลประโยชน์ของไทย เป็นช่องทางที่ไทยสามารถ
ติดตามพัฒนาการล่าสุดในด้านการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการไกล่เกลี่ย ซึ่งหากผลลัพธ์การเจรจานำไปสู่การจัดตั้ง
IOMed ในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อไทยโดยแท้ ก็จะเป็นเวทีการระงับข้อพิพาทอีกหนึ่งเวทีที่ไทยและผู้ลงทุน
ชาวไทยสามารถใช้ประโยชน์ได้ นอกเหนือจากเวทีการระงับข้อพิพาทผ่านการอนุญาโตตุลาการ เช่น International
Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) และ Permanent Court of Arbitration (PCA) เป็นต้น

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อหารือข้อเสนอการจัดตั้ง IOMed ของจีน โดยที่ประชุมมีมติไม่ขัดข้องต่อการที่ไทยจะเข้าร่วมในกระบวนการ
จัดตั้ง IOMed โดยเฉพาะขั้นตอนแรกที่จะกำหนดขอบเขตและหลักการพื้นฐานของ IOMed

๖.๒ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๖ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดประชุมหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือการที่ไทยจะเข้าร่วมเจรจาจัดทำอนุสัญญาฯ โดยที่ประชุมมีมติไม่ขัดข้องในหลักการ
ต่อการที่ไทยจะเข้าร่วมเจรจาจัดตั้ง IOMed และรับรองถ้อยแถลงร่วมฯ โดยไม่ผูกมัดให้ไทยต้องเข้าเป็นภาคี
ในอนุสัญญาฯ รายละเอียดการประชุมปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๖.๓ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๗ กระทรวงการต่างประเทศได้เวียนร่างกรอบการเจรจา
ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไม่มีข้อขัดข้อง

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การเสนอองค์ประกอบของคณะผู้แทนไทยเพื่อเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศและกรอบการเจรจา

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๘.๑ อนุมัติให้คณะผู้แทนไทยเข้าร่วมเจรจาด้านอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ โดยมีองค์ประกอบ ได้แก่ (๑) กระทรวงการต่างประเทศ (๒) สำนักงานอัยการสูงสุด (๓) สำนักงานศาลยุติธรรม (๔) กระทรวงยุติธรรม และ (๕) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๘.๒ เห็นชอบกรอบการเจรจาด้านอนุสัญญาว่าด้วยการจัดตั้งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ

๘.๓ เห็นชอบให้รับรองถ้อยแถลงร่วมว่าด้วยการจัดตั้งในโอกาสตั้งองค์การเพื่อการไกล่เกลี่ยระหว่างประเทศ

๘.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแจ้งความประสงค์ของไทยในการเข้าร่วมเจรจาด้านอนุสัญญาฯ และรับรองถ้อยแถลงร่วมฯ กับฝ่ายจีน โดยวิธีการที่เหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมาริช เสงี่ยมพงษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองพัฒนางานกฎหมายระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๖๔ (นันทชาติฯ ๐๘ ๙๙๑๙ ๒๔๖๓)

โทรสาร ๐ ๒๕๔๓ ๕๐๓๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ mfa0804@mfa.go.th